

بررسی نقش برگزاری کارگاه‌های آموزشی در توسعه سواد اطلاعاتی
متخصصان رشته برق در شرکت فولاد مبارکه اصفهان

*مریم گلشنی^۱، عاصفه عاصمی^۲، بی بی عشرت زمانی^۳

۱. کارشناس ارشد گروه علم اطلاعات و دانش شناسی، دانشگاه اصفهان، اصفهان، ایران.

۲. دانشیار گروه علم اطلاعات و دانش شناسی، دانشگاه اصفهان، اصفهان، ایران.

۳. استاد علوم تربیتی، دانشگاه اصفهان، اصفهان، ایران.

دریافت: (۱۳۹۶/۰۲/۲۰) پذیرش: (۱۳۹۶/۱۱/۲۶)

The Role of Training Workshops in Developing Information Literacy
of Mobarakeh Steel Employees

*Maryam Golshany¹, Asefeh Asemi², Bibi Eshrat Zamani³

1. M. A Department of Knowledge and Information Science, Isfahan of University, Isfahan, Iran.

2. Associate professor Department of Knowledge and Information Science, Isfahan of University, Isfahan, Iran.

3. Professor Department of Education, University of Isfahan, Isfahan, Iran.

Received: (2017/05/10)

Accepted: (2018/02/15)

Abstract

This study investigated the role of training workshops in developing information literacy of Mobarakeh Steel employees. In this study, a sample consisting of 30 Mobarakeh Steel employees were Isfahan city. The Convenience Sampling method was used for sampling. In order to research, one experimental sample was used and it has no control group. The research methods of achieving quasi experimental design, pretest and posttest in experimental group were selected. In order to gather information, pretest and posttest questionnaire assessment, review of literature, organizational documents, were used.

Methodology: For measuring information needs. Seven-item scale, was designed, for measuring identifying information resources, ten-item scale, for search and information access, 7-item scale, for evaluation of information 2-item scale, for management and organization of information 3-item scale, for use of information 3-item scale were used. After performing the study using test questions. Information needs, identifying information, search and information access, evaluation of information, management and organization of information, for use of information, was measured. Analysis of data from pretest and posttest scores in both descriptive and inferential statistics was done. Descriptive statistics was used for frequency, percentage, average, standard deviation and inferential statistics was used for Kolmogorov-Smirnov test, paired t-test and Friedman test.

Findings: According to the results obtained of data analysis can be said there was a significant difference between level of information literacy among the participants, before and after the training workshops.

Conclusion: Based on the study findings, it seems that Information Literacy training workshops, has an important role on increasing the level of information literacy of the Mobarakeh Steel company employees.

Keywords

Information Literacy Skills, Industrial Organizations, Mobarakeh Steel Company, Training workshops.

چکیده

هدف: با ورود فناوری‌های نوین در عرصه کار و زندگی در جوامع امروزی، برخورداری از یک سطح سواد اطلاعاتی مناسب از ضروریات است. سواد اطلاعاتی در برگیرنده مجموعه مهارت‌هایی است که پیشرفت و بقای زندگی در جوامع اطلاعاتی بدون آن ممکن نیست.

این تحقیق، به روش شبه تجربی و با هدف بررسی نقش برگزاری کارگاه‌های آموزشی، در توسعه سواد اطلاعاتی کارکنان شرکت فولاد مبارکه اصفهان، انجام گرفته است.

روش‌شناسی: برای آزمون فرضیه‌ها، به برگزاری کارگاه‌های آموزشی سواد اطلاعاتی در سه جلسه آموزشی پرداخته شد. جامعه آماری پژوهش را متخصصان شرکت فولاد مبارکه اصفهان، با تحصیلات لیسانس و بالاتر از لیسانس تشکیل داده است. حجم نمونه، ۱۵ نفر از متخصصان رشته برق بودند که انتخاب آن‌ها با استفاده از روش نمونه‌گیری در دسترس صورت گرفت. به منظور گردآوری داده از پیش‌آزمون و پس‌آزمون محقق ساخته استفاده شد که در آن سواد اطلاعاتی براساس مدل آیزنبرگ و برکویتز، در شش سطح تشخیص ماهیت و شناخت نیاز اطلاعاتی، شناخت منابع اطلاعاتی، جستجو و دسترسی به اطلاعات، ارزیابی اطلاعات، مدیریت و سازماندهی اطلاعات و استفاده از اطلاعات، مورد سنجش قرار گرفت.

یافته‌ها: مقایسه و تجزیه و تحلیل داده‌های جمع‌آوری شده قبل و بعد از برگزاری کارگاه، بیانگر این مطلب بود که برگزاری کارگاه‌های آموزشی در زمینه مهارت‌های سواد اطلاعاتی، نقش مؤثری در افزایش مهارت‌های سواد اطلاعاتی کارکنان شرکت فولاد مبارکه اصفهان داشته است...

بحث و نتیجه‌گیری: برگزاری کارگاه‌های آموزش سواد اطلاعاتی نقش مؤثری در افزایش سطح سواد اطلاعاتی کارکنان شرکت فولاد مبارکه اصفهان داشته است.

واژه‌های کلیدی

مهارت‌های سواد اطلاعاتی، سازمان‌های صنعتی، شرکت فولاد مبارکه اصفهان، کارگاه‌های آموزشی.

* مقاله حاضر مستخرج از طرح پژوهشی تحت عنوان «بررسی نقش برگزاری کارگاه‌های آموزشی در توسعه سواد اطلاعاتی متخصصان رشته برق در شرکت فولاد مبارکه اصفهان» تحت حمایت مالی شرکت فولاد مبارکه اصفهان و مصوب دانشگاه اصفهان به شماره ۵۷ است.

*Corresponding Author: Maryam Golshany

Email: Marygolshany@gmail.com

*نویسنده مسئول: مریم گلشنی

مقدمه

زندگی در عصر انفجار اطلاعات، نیازمند توانایی‌هایی است که هر فرد در هر موقعیت فردی و اجتماعی نیاز دارد تا برای دستیابی به نیازهای اطلاعاتی خود از آن‌ها بهره بگیرد. در عصر امروز یک فرد در جستجوی اطلاعات باید بتواند نیازهای اطلاعاتی خود را شناسایی کند، منابع اطلاعاتی مرتبط با نیاز خود را بشناسد، بتواند منابع موردنیاز خود را جستجو کرده و به آن‌ها دسترسی پیدا کند، اطلاعات یافت شده را ارزیابی کند، منابعی را که پس از ارزیابی انتخاب کرده است مدیریت و سازماندهی کند و درنهایت از اطلاعات یافت شده در جهت پیشبرد اهداف خود استفاده نماید. اطلاعات و تکنولوژی اطلاعات در زمینه‌های مختلف زندگی فردی، مانند زندگی تحصیلی، خدمات عمومی و تجارت، تأثیرگذار است. شالوده و پایه آموزش، اطلاعات است. به همین دلیل است که تمامی جنبه‌های آموزش و یادگیری نیازمند گذشتن از مراحل جمع‌آوری، پردازش و به اشتراک‌گذاری اطلاعات است (آیزنبرگ، ۲۰۰۱). درواقع، می‌توان گفت سواد اطلاعاتی به مجموعه مهارت‌هایی گفته می‌شود که به ما امکان جستجو، ارزیابی و استفاده از اطلاعات موردنیاز و حذف اطلاعات زائد را می‌دهد. مهارت‌های سواد اطلاعاتی، ابزارهای موردنیاز برای راهنمایی ما هستند و به ما کمک می‌کنند تا بتوانیم چشم‌انداز اطلاعاتی خود را چه در زمان حال و چه در زمان آینده با موفقیت هدایت کنیم (آیزنبرگ، ۲۰۰۱).

رایدر (۲۰۰۲) می‌گوید: سواد اطلاعاتی، به معنی مجموعه قابلیت‌ها و توانایی‌های تشخیص این مسئله که چه زمانی به وجود اطلاعات نیاز است و چه زمانی نیاز نیست. همچنین توانایی جایابی، ارزیابی و استفاده مؤثر از اطلاعات موردنیاز.

از مجموع مطالب بالا می‌توان گفت سواد اطلاعاتی به مجموعه استعدادها و توانایی‌هایی اطلاق می‌شود که مبتنی بر علم و دانش زمینه‌ای فرد بوده که با دخالت خلاقیت فرد درک و تشخیص نیاز اطلاعاتی خود قادر به تعریف آن است. این مجموعه استعدادها و توانایی‌ها شامل شناخت منابع اطلاعاتی و قدرت تطبیق نیاز اطلاعاتی با منابع اطلاعاتی موجود و دسترسی و بازیابی اطلاعات در آن‌ها نیز می‌باشد. یکی از مهم‌ترین توانایی‌های فرد باسواد اطلاعاتی، توانایی تعامل با دیگران با استفاده از فناوری‌های اطلاعاتی است. این توانایی را باید به‌عنوان یک مؤلفه مهم در تعریف سواد اطلاعاتی نیز در نظر گرفت. سواد اطلاعاتی، همچنین شامل

توانایی ارزیابی منطقی اطلاعات بازیابی شده و استفاده از آن‌ها با رعایت قوانین حقوقی است و بیش از هر چیز مستلزم آن است که ما بتوانیم به دور از روال‌های معمول در کسب اطلاعات، بیندیشیم و نسبت به اطلاعات دید متفکرانه داشته باشیم. اطلاعاتی که برای هر فرد، جامعه و یا سازمانی معنای خاصی دارد. گاه برای یک فرد به‌منزله انجام یک تکلیف درسی است، برای سازمانی ارتقای دانش، برای جامعه‌ای کسب قدرت و گاهی به معنای تجارت و... است. حتی گاهی این اطلاعات به معنای امرار معاش روزانه برای فرد یا گروهی از جامعه به‌حساب می‌آید (عاصمی، ۲۰۱۲).

همان‌طور که از مطالب گفته شده بر می‌آید، سواد اطلاعاتی، نقش مهمی در زندگی فردی و اجتماعی هر فرد ایفا می‌کند و آموزش سواد اطلاعاتی به‌عنوان راهکاری مؤثر در توسعه سواد اطلاعاتی به شمار می‌آید. با توجه به اهمیت این مقوله در بخش صنعتی هر جامعه، در این پژوهش به بررسی نقش برگزاری کارگاه‌های آموزشی سواد اطلاعاتی، در شرکت فولاد مبارکه اصفهان، براساس مدل آیزنبرگ و برکویتز پرداخته شده است. مؤلفه‌های سنجش سواد اطلاعاتی براساس این مدل عبارت‌اند از: تشخیص نیاز اطلاعاتی، مکان‌یابی و ارزیابی کیفیت اطلاعات، ذخیره و بازیابی اطلاعات و استفاده مؤثر و اخلاقی از اطلاعات. فرضیه اول پژوهش بر این مطلب استوار است که سطح سواد اطلاعاتی کارکنان شرکت فولاد مبارکه اصفهان در حد متوسط و ضعیف قرار دارد. و فرضیه دوم این پژوهش بیانگر این مطلب است که میان سطح سواد اطلاعاتی کارکنان شرکت فولاد مبارکه اصفهان، قبل و بعد از برگزاری کارگاه آموزشی سواد اطلاعاتی تفاوت معنی‌داری وجود دارد.

در مقاله حاضر سعی شده است که مؤلفه‌های سواد اطلاعاتی که عبارت‌اند از تشخیص ماهیت و شناخت نیاز اطلاعاتی، شناخت منابع اطلاعاتی، جستجو و دسترسی به اطلاعات، ارزیابی اطلاعات، مدیریت و سازماندهی اطلاعات و استفاده از اطلاعات، مورد بررسی قرار گیرند. برای دستیابی به چنین هدفی، پس از انجام برنامه‌ریزی‌های موردنیاز، اقدام به برگزاری کارگاه‌های آموزشی در زمینه مهارت‌های سواد اطلاعاتی شد.

پژوهش حاضر قصد دارد به سؤالات اصلی زیر پاسخ دهد:

۱. برگزاری کارگاه‌های آموزشی در توسعه سواد اطلاعاتی کارکنان شرکت فولاد مبارکه اصفهان چه تأثیری دارد؟
۲. سطح سواد اطلاعاتی کارکنان شرکت فولاد مبارکه اصفهان در چه حد است؟

در عرصه تلفیق دانش یافت شده و مرتبط با نیاز اطلاعاتی، بدانش پایه هر فرد، خود را بیشتر نشان دهد. نتیجه حاصل از این ترکیب اطلاعات به خلق دانش جدیدی منتهی خواهد شد که از یک فرد به دیگری متفاوت خواهد بود. در صورت اشتراک صحیح این دانش بین افراد یک سازمان، دانش سازمانی به مرحله سینرژی یا هم‌افزایی خواهد رسید که می‌تواند گامی بسیار اساسی در ارتقای سطح کیفی یک سازمان و درنهایت موفقیت اقتصادی آن باشد و موفقیت اقتصادی بالاترین اولویت را در سازمان‌های صنعتی به خود اختصاص داده است. پژوهش درزمینه سواد اطلاعاتی در سازمان‌های صنعتی ایران از پیشینه نسبتاً ضعیفی برخوردار است.

سواد اطلاعاتی سازمانی، مهارت‌هایی را در بر می‌گیرد که کارکنان یک سازمان برای انجام کارهای روزمره و وظایف محوله خود به آن‌ها نیاز دارند تا اولاً در جریان فرایند انجام بهینه کار خود قرار گیرند، دوم با تغییرات درون‌سازمانی و برون‌سازمانی همگام گردند، سوم در کار خود اصل نوآوری، ابتکار، اشتراک دانش تخصصی و یادگیری از دیگران را رعایت کنند تا در نتیجه، سازمان بهتر بتواند به اهداف خود دست یابد.

شرکت فولاد مبارکه اصفهان نیز به‌عنوان یکی از مهم‌ترین قطب‌های صنعتی کشور ایران، نیاز به رشد و بالندگی روزافزون دارد تا بتواند با هم‌تایان خود در سراسر دنیا رقابت نماید. داشتن مزیت رقابتی، مستلزم کشف اطلاعاتی مفید و با ارزش درزمینه صنعت فولاد است که البته این اطلاعات زمانی با ارزش خواهند بود که در زمان مناسب و قبل از این که به دست شرکت‌های رقیب برسد در دست سازمان مربوطه قرار گیرد. مهارت‌های سواد اطلاعاتی و استفاده صحیح از آن فرایندی است که می‌تواند هر سازمانی را به چنین اهدافی نائل آورد. همان‌طور که بیان شد، با توجه به مسئولیت مهم و حساس شرکت فولاد مبارکه اصفهان در صنعت و اقتصاد ایران، داشتن چنین مهارت‌هایی بسیار کاربردی به نظر می‌رسد. با عنایت به کاربردهای مؤثر سواد اطلاعاتی و نتایج مثبت این آموزش در عرصه آموزش عالی، در این پژوهش بر آن شدیم تا تأثیر آموزش مهارت‌های سواد اطلاعاتی را بر روی یکی از مهم‌ترین سازمان‌های صنعتی کشور ایران، شرکت فولاد مبارکه اصفهان، بررسی کنیم.

تعاریف مفهومی و عملیاتی متغیرها

نیاز اطلاعاتی

آگاهی از این که اطلاعات برای حل مسائل و مشکلات در محیط کار، درک و فهم نیازمندی‌های زندگی مدنی و تأمین

۳. میان سطح سواد اطلاعاتی کارکنان شرکت فولاد مبارکه اصفهان، قبل و بعد از آموزش، چه تفاوتی وجود دارد؟ در عصر ما روزبه‌روز داده‌ها و اطلاعات بیشتری گرد می‌آید، بر حجم آن‌ها افزوده می‌شود و در عین حال انسجامشان کمتر می‌شود تا جایی که دیگر نمی‌توان مانند سابق به راحتی انتقالشان داد. نظام آموزشی زیر بار سنگین اطلاعات علمی احساس فشار شدیدتری می‌کند زیرا ساختارهای آن با پیشرفت علوم و تکنولوژی هم‌زمانی ندارد و با شرایط تازه متناسب نیست. آموزش دست‌خوش تحولی شگرف شده است به همین خاطر باید در فراگرد گردش اطلاعات جذب شود و به صورت یادگیری مستمر و تعالی همیشگی نفس در آید، زیرا مانند گذشته آموزش محدود به دوره‌های از زندگی نیست، بلکه انسان باید در سراسر عمر خود به آموختن مشغول باشد و مهم‌تر اینکه بیاموزد که «چگونه بیاموزد».

در همین راستا، آگ ماندینو^۱ بیان کرده است:

«این که همیشه بیشتر و بهتر از آنچه که از شما انتظار می‌رود کارایی داشته باشید و به دیگران کمک کنید، تنها رمز موفقیت شماست که همیشه به آن نیاز خواهید داشت».

در حال حاضر دانستن شرایط جدید برای جمع‌آوری، تحلیل و استفاده از اطلاعات یا به‌عبارتی داشتن سواد اطلاعاتی بسیار ضروری است. سازمان‌های صنعتی از مهم‌ترین جوامعی هستند که آموزش مهارت‌های سواد اطلاعاتی می‌تواند نقش بسزایی ارتقای آنان ایفا کند. سازمانی را در نظر بگیرید که تک‌تک افراد تشکیل‌دهنده آن در کلیه سطوح بتوانند نیاز اطلاعاتی مربوط به حرفه و تخصص خود را شناسایی کنند، با منابع اطلاعاتی گوناگون و شیوه جستجو و دسترسی به اطلاعات در آن آشنا باشند، بتوانند اطلاعاتی که به دست می‌آورند با یک دید منتقدانه ارزیابی کنند و درنهایت توانایی مدیریت و سازماندهی اطلاعات را داشته باشند. چنین افرادی در مرحله بعدی اطلاعاتی کسب شده را با دانش پایه خود ترکیب کرده و با استفاده از یک ذهن خلاق، دانش جدیدی را ارائه خواهند داد. شایان به ذکر است که استفاده از تجربه‌های تخصصی و حرفه‌ای و تلفیق دانش به‌دست آمده از طریق تجربه‌های کاری و دانشی که با استفاده از مهارت‌های سواد اطلاعاتی به دست می‌آید می‌تواند ترکیب بسیار جالبی را در سازمان‌های صنعتی ارائه دهد. عامل بسیار مهمی که در این امر دخیل است «ذهن بشر» است. ذهن هر انسانی دارای ویژگی‌های منحصربه‌فردی است که او را از دیگر افراد متمایز می‌کند. این تفاوت می‌تواند

اطلاعات ارزیابی شده در پایه دانشی و سیستم ارزشی (عاصمی، ۱۳۹۰: ۷۰).

در این پژوهش منظور از ارزیابی اطلاعات، توانایی مقایسه انواع منابع اطلاعاتی، ارزیابی منابع اطلاعاتی و استفاده از ابزارهای استنادی در محیط وب می‌باشد.

مدیریت و سازماندهی اطلاعات

به مجموعه مهارت‌ها و قابلیت‌های ذخیره و بازیابی اطلاعات، سازماندهی اطلاعات اطلاق می‌شود (عاصمی، ۱۳۹۰: ۷۲).

در این پژوهش منظور از مدیریت سازماندهی اطلاعات، داشتن مهارت استفاده از شیوه‌های استناددهی و انشایی با نرم‌افزارهای مدیریت اطلاعات است.

استفاده از اطلاعات

به مهارت استفاده مؤثر از اطلاعات به صورت فردی یا گروهی برای انجام یک هدف خاص، استفاده از اطلاعات اطلاق می‌شود (عاصمی، ۱۳۹۰: ۷۳).

در این پژوهش منظور از استفاده از اطلاعات، تسلط فراگیر بر استفاده از اطلاعات و دانش فعلی او در خلق اطلاعات جدید و آشنایی با سرعت علمی و ادبی و مسائل مرتبط با آن است.

کارکنان شرکت فولاد مبارکه اصفهان

شرکت فولاد مبارکه اصفهان، یکی از بزرگ‌ترین واحدهای صنعتی جمهوری اسلامی ایران است در زمینی به وسعت ۳۵ کیلومترمربع (۱۷ کیلومترمربع سالن تولید) استقرار یافته است که دارای ظرفیت تولید ۷/۵ میلیون تن انواع محصولات فولادی تخت گرم و سرد نوردیده، قلع اندود، گالوانیزه و رنگی است. هدف اصلی این سازمان افزایش سودآوری و رشد پایدار است که تحقق این هدف را در رشد درآمد و ارتقای بهره‌وری می‌داند. رشد درآمد نیز به نوبه خود وابسته به افزایش رضایت مشتریان است که رضایت مشتریان درگرو خدمات مطلوب، تحویل به موقع، کیفیت مطلوب و پایدار و قیمت رقابتی است. جامعه آماری پژوهش را کارکنان کارشناسی به بالا در این شرکت تشکیل می‌دهد که سه هزار نفر در زمان انجام این پژوهش هستند.

روش‌شناسی پژوهش

پژوهش حاضر به روش نیمه تجربی صورت گرفته است. جامعه

سلامتی و تندرستی خانواده جامعه لازم و ضروری است و تشخیص نیاز اطلاعاتی نخستین عنصر سواد اطلاعاتی است (عاصمی، ۱۳۹۰: ۲۳).

منظور از نیاز اطلاعاتی در پژوهش حاضر توانایی استفاده از روش‌های متنوع برای تشخیص نیاز است.

منابع اطلاعاتی

در این پژوهش منظور از آشنایی با منابع اطلاعاتی، آشنایی افراد با منابع کتابخانه‌ای، موتورهای جستجو، کتابخانه‌های دیجیتال، پایگاه‌های تخصصی داخلی، پایگاه‌های تخصصی خارجی، وبلاگ‌ها و گروه‌های بحث تخصصی، بانک نشریات کشور، ابزارهای استنادی، مجلات دسترسی آزاد و ابزارهای وب نسل دوم نظری (فیس‌بوک، توییتر، وبلاگ‌ها، ویکی‌ها، سیستم اطلاع‌رسانی جاری^۱ است).

جستجوی اطلاعات

جستجو یا مکان‌یابی اطلاعات به توانایی بازیابی اطلاعات از انواع پایگاه‌های اطلاعاتی پیوسته و ناپیوسته، ابزارهای جستجوی شبکه‌ای، چکیده‌نامه‌ها، نمایه‌ها و غیره است که هرکدام از این منابع روش‌های جستجوی خاص خود را دارند. (عاصمی، ۱۳۹۰: ۹۹).

در این پژوهش منظور از جستجوی اطلاعات، توانایی جستجو با استفاده از عملگرهای بولین، تکنیک‌های کوتاه‌سازی، توانایی جستجوی فیلم و تصویر از اینترنت، توانایی جستجوی مفهومی، عبارتی و غیره است در قالب گزینه‌های ۹ تا ۱۵ پرسشنامه مورد سنجش قرار گرفته است.

دسترسی به اطلاعات

توانایی دستیابی به اطلاعات به شکل مؤثر و کارآمد (عاصمی، ۱۳۹۰: ۶۷).

در این پژوهش منظور از دسترسی به اطلاعات داشتن مهارت جستجوگر در توانایی دستیابی به اطلاعات روز آرد، دسترسی به اطلاعات رایگان در محیط وب، توانایی مکان‌یابی اطلاعات در محیط‌های دیجیتالی و غیردیجیتالی.

ارزیابی اطلاعات

توانایی ارزیابی منتقدانه اطلاعات و منابع آن‌ها و گنجاندن

است. برای سنجش متغیرها از مقیاس ۵ درجه‌ای لیکرت استفاده شد که شامل گزینه‌های کاملاً موافقم، موافقم، نظری ندارم، کمی مخالفم، کاملاً مخالفم، می‌باشد. روایی آزمون‌ها با مشاوره متخصصان و استادان مربوط و اعمال نظر آنان تأمین شد. برای تأمین پایایی پرسشنامه در یک نمونه متناسب، آلفای کرونباخ به میزان کلی ۰/۹۷۵ محاسبه شد. برای هر یک از متغیرها نیز پایایی آن‌ها به شرح جدول ۱ محاسبه شد:

آماری پژوهش حاضر شامل کلیه متخصصان رشته‌های برق و مکانیک در مقطع لیسانس به بالا در شرکت فولاد مبارکه اصفهان بودند.

برای انتخاب جامعه آماری از روش نمونه‌گیری در دسترس استفاده شد. برای جمع‌آوری اطلاعات از آزمون تعیین سطح، پیش‌آزمون و پس‌آزمون پژوهشگر ساخته، آزمون شفاهی در حین برگزاری کارگاه، مرور متون و اسناد سازمانی، ارائه تکلیف عملی به شرکت‌کنندگان در حین برگزاری کارگاه استفاده شده

جدول ۱. بررسی پایایی پیش‌آزمون و پس‌آزمون

سطح تشکیل‌دهنده سواد اطلاعاتی	آلفای کرونباخ محاسبه شده
ماهیت و شناخت نیاز اطلاعاتی	٪۸/۹۳
شناخت منابع اطلاعاتی	٪۷/۹۴
جستجو و دسترسی به اطلاعات	٪۹/۹۰
ارزیابی اطلاعات	٪۵/۹۲
مدیریت و سازماندهی اطلاعات	٪۲/۷۳
استفاده از اطلاعات	٪۴/۸۸

فراوانی، درصد، میانگین و انحراف معیار و در سطح آمار استنباطی از آزمون کالموگروف - اسمیرنف، آزمون t هم‌بسته و آزمون فریدمن استفاده شد. به‌طور خلاصه برای پاسخ به سؤالات پژوهش، جهت بررسی سطح سواد اطلاعاتی کارکنان شرکت فولاد مبارکه اصفهان، از آمار توصیفی و آمار استنباطی و برای مقایسه سطح سواد اطلاعاتی کارکنان شرکت فولاد مبارکه اصفهان، قبل و بعد از برگزاری کارگاه‌های آموزشی سواد اطلاعاتی از تحلیل مقایسه‌ای استفاده شد.

توزیع سؤالات پس‌آزمون و پیش‌آزمون براساس مدل بروکیتز، به شرح جدول ۲ انجام شد.

قبل از مقایسه داده‌ها در این پژوهش، نرمال بودن متغیرها پژوهش، مورد بررسی قرار گرفت. براساس نتایج به‌دست آمده آماره $k-s-z$ در سطح $p \leq 0.05$ معنی‌دار نبوده است. بنابراین، توزیع متغیرهای پژوهش نرمال است. در جدول ۲، این آماره به تفکیک سطوح بیان شده است. تجزیه و تحلیل داده‌ها در دو سطح آمار توصیفی و استنباطی صورت گرفت. در سطح آمار توصیفی از

جدول ۲. متغیرهای مورد بررسی در آزمون‌ها و تعداد سؤالات اختصاص داده شده به هر متغیر

متغیر مورد بررسی	تعداد سؤالات طراحی شده در مقیاس لیکرت	k-s-z	P
تشخیص ماهیت و شناخت نیاز اطلاعاتی	هفت سؤال	۱/۱۷	۱/۱۷۲
شناخت منابع اطلاعاتی	ده سؤال	۵/۰۵	۹/۹۶۱
جستجو و دسترسی به اطلاعات	هفت سؤال	۴/۸۵	۹/۹۷۳
ارزیابی اطلاعات	دو سؤال	۷/۸۴	۵/۷۰
مدیریت و سازماندهی اطلاعات	سه سؤال	۹/۶۵	۳/۰۹
استفاده از اطلاعات	سه سؤال	۸/۴۰	۴/۸۰

یافته‌های پژوهش

آموزش با ۳/۵۶ بوده است. شود کم‌ترین میانگین قبل از برگزاری کارگاه مربوط به «استفاده از منابع اطلاعاتی» و بعد از برگزاری کارگاه کم‌ترین میانگین به «مشاوره با متخصصان و استادان» بود (جدول ۳).

یافته‌های حاصل از تجزیه و تحلیل داده‌ها نشان داد که بیشترین میانگین نمره پاسخ‌ها قبل از آموزش مربوط به «توانایی استفاده از منابع مرجع برای تعیین نیازهای اطلاعاتی» با میانگین ۲/۴۳ و بعد از

جدول ۳. مقایسه میانگین و انحراف معیار سؤال‌های مربوط به تشخیص ماهیت و شناخت نیازهای اطلاعاتی قبل و بعد آموزش

تشخیص ماهیت و شناخت نیاز اطلاعاتی	قبل		بعد	
	میانگین	انحراف معیار	میانگین	انحراف معیار
مشاوره با متخصصان و اساتید	۲/۳۶	۱/۰۳	۳/۱۳	۱/۸۱۹
آشنایی با گروه‌های کاری	۲/۱۶	۱/۰۸	۳/۳۳	۱/۷۱۱
آشنایی گروه بحث الکترونیکی	۲/۱۳	۱/۱۹	۳/۱۶	۱/۶۴۷
آشنایی با منابع مرجع	۲/۴۳	۱/۰۰	۳/۵۶	۱/۶۷۸
استفاده از منابع اطلاعاتی	۲/۱۶	۱/۹۸۵	۳/۵۳	۱/۷۳۰
استفاده از منابع اطلاعاتی برای تعیین نیاز اطلاعاتی	۲/۰۳	۱/۰۶	۳/۳۳	۱/۷۱۱
توانایی استخراج مفاهیم علمی از یک متن علمی	۲/۷۰	۱/۱۷	۳/۲۶	۱/۸۲۷

براساس نتایج ذکر شده در جدول ۴، t مشاهده شده در سطح $p \leq 0.05$ معنی‌دار بوده است. بنابراین، بین میزان تشخیص ماهیت و شناخت نیاز اطلاعاتی در قبل و بعد از آموزش تفاوت معنی‌دار وجود دارد.

جدول ۴. مقایسه میانگین نمره میزان تشخیص ماهیت و شناخت نیاز اطلاعاتی، قبل و بعد از آموزش

تشخیص ماهیت و شناخت نیاز اطلاعاتی	میانگین	انحراف معیار	اختلاف میانگین	t	p
قبل از آموزش	۲/۲۶	۱/۸۷۹	-۱/۰۴	۵/۶۱	۱/۰۰۱
بعد از آموزش	۳/۳۳	۱/۵۸۸			

داده‌های جدول ۵ نشان می‌دهد که بیشترین میانگین نمره پاسخ‌ها قبل از برگزاری کارگاه مربوط به شناخت موتورهای جستجو با میانگین ۲/۵۶ و بعد از آموزش نیز مربوط به موتورهای جستجو با میانگین ۳/۵۳ بوده است.

جدول ۵. مقایسه میانگین و انحراف معیار سؤال‌های مربوط به شناخت منابع اطلاعاتی، قبل و بعد آموزش

شناخت منابع اطلاعاتی	قبل		بعد	
	میانگین	انحراف معیار	میانگین	انحراف معیار
منابع کتابخانه‌ای	۲/۲۰	۱/۲۹	۳/۳۳	۱/۸۰۲
موتورهای جستجو	۲/۵۶	۱/۱۶	۳/۵۳	۱/۷۷۶
کتابخانه‌های دیجیتالی	۲/۳۶	۱/۳۲	۳/۳۳	۱/۷۵۸
پایگاه‌های تخصصی داخلی	۲/۱۶	۱/۰۸	۳/۳۰	۱/۷۹۴
پایگاه‌های تخصصی خارجی	۲/۱۰	۱/۲۱	۳/۲۰	۱/۸۰۵
وبلاگ‌ها، گروه‌های بحث تخصصی	۲/۲۰	۱/۰۶	۳/۲۶	۱/۷۸۴
بانک نشریات کشور	۲/۰۳	۱/۱۵	۳/۰۰	۱/۸۳۰
ابزارهای استنادی	۱/۶۶	۱/۲۱	۳/۱۰	۱/۶۶۱
مجلات دسترسی آزاد	۱/۵۶	۱/۲۲	۲/۹۰	۱/۷۵۶
ابزارهای وب نسل دوم	۲/۱۰	۱/۲۱	۳/۱۳	۱/۱۳

است. براساس نتایج ذکر شده در جدول ۶، t مشاهده شده در سطح $p \leq 0.05$ معنی‌دار بوده است. بنابراین، بین شناخت منابع اطلاعاتی در قبل و بعد از آموزش تفاوت معنی‌دار وجود دارد.

پس از بررسی و مقایسه نمره‌های کسب شده در سطح شناخت منابع اطلاعاتی، تفاوت سطح شرکت‌کنندگان در کارگاه در این زمینه در جدول ۱۴، با مقایسه میانگین نمره‌های ارائه شده

جدول ۶. مقایسه میانگین نمره میزان شناخت منابع اطلاعاتی در قبل و بعد از آموزش

شناخت منابع اطلاعاتی	میانگین	انحراف معیار	اختلاف میانگین	t	p
قبل از آموزش	۲/۰۹	۰/۹۳۶	-۱/۱۱	۵/۴۲	۱/۰۰۱
بعد از آموزش	۳/۲۱	۰/۵۹۲			

مربوط به «توانایی استفاده از تکنیک‌های کوتاه‌سازی در جستجوی اطلاعات» و بعد از کارگاه کم‌ترین میانگین مربوط به «توانایی استفاده از تکنیک‌های کوتاه‌سازی در جستجوی اطلاعات» و «توانایی دسترسی به اطلاعات رایگان در اینترنت» بود.

جدول ۷ نشان می‌دهد که بیشترین میانگین نمره پاسخ‌ها در قبل از آموزش مربوط به «توانایی جستجوی مفهومی، کلیدواژه‌ها، عبارتی و غیره» با میانگین ۲/۵۶ و در بعد از آموزش مربوط به «توانایی جستجوی فیلم و تصویر از اینترنت» با میانگین ۳/۵۶ بوده است. قبل از آموزش کم‌ترین میانگین

جدول ۷. مقایسه میانگین و انحراف معیار سؤال‌های مربوط به جستجو و دسترسی به اطلاعات در قبل و بعد از آموزش

جستجو و دسترسی به اطلاعات		قبل	بعد
میانگین	انحراف معیار	میانگین	انحراف معیار
۲/۱۳	۱/۲۷	۳/۲۶	۱/۸۶۸
۲/۰۰	۱/۵۵	۳/۲۳	۱/۰۴
۲/۲۶	۱/۲۵	۳/۵۶	۱/۷۷۳
۲/۵۶	۱/۱۹	۳/۴۶	۱/۶۲۸
۲/۴۶	۱/۰۷	۳/۲۶	۱/۷۳۹
۲/۲۶	۱/۱۱	۳/۲۳	۱/۸۱۷
۲/۰۳	۱/۰۶	۳/۲۶	۱/۶۳۹

این زمینه در جدول ۸ با مقایسه میانگین نمره‌های ارائه شده است.

پس از بررسی و مقایسه نمره‌های کسب شده در سطح جستجو و دسترسی به اطلاعات، تفاوت سطح شرکت‌کنندگان در کارگاه در

جدول ۸. مقایسه میانگین نمره میزان جستجو و دسترسی به اطلاعات در قبل و بعد از آموزش

جستجو و دسترسی به اطلاعات	میانگین	انحراف معیار	اختلاف میانگین	t	p
قبل از آموزش	۲/۲۴	۰/۹۰۶	-۱/۰۸	۴/۵۵	۱/۰۰۱
بعد از آموزش	۳/۳۲	۰/۶۰۶			

کارگاه مربوط به «توانایی استفاده از ابزارهای استنادی در محیط وب جهت شناسایی اعتبار منبع» و بعد از برگزاری کارگاه کم‌ترین میانگین مربوط به «توانایی مقایسه انواع منابع اطلاعاتی» بود.

همان‌طور که داده‌های جدول ۹ نشان می‌دهد، بیشترین میانگین نمره پاسخ‌ها در قبل از آموزش مربوط به «مهارت در مقایسه انواع منابع اطلاعاتی» با میانگین ۱/۷۳ و در بعد از آموزش مربوط به «مهارت در ارزیابی منابع اطلاعاتی، چاپی» با میانگین ۳/۳۰ بوده است. کم‌ترین میانگین قبل از برگزاری

جدول ۹. مقایسه میانگین و انحراف معیار سؤال‌های مربوط به ارزیابی اطلاعات قبل و بعد از آموزش

ارزیابی اطلاعات		قبل	بعد
میانگین	انحراف معیار	میانگین	انحراف معیار
۱/۷۳	۱/۳۱	۳/۰۳	۰/۹۲۷
۱/۶۶	۱/۳۴	۳/۳۰	۱/۱۹
۱/۲۶	۱/۱۱	۳/۱۰	۱/۱۸

پس از بررسی و مقایسه نمره‌های کسب شده در سطح ارزیابی اطلاعات، تفاوت سطح شرکت‌کنندگان در کارگاه در این زمینه

در جدول ۱۰، با مقایسه میانگین نمره‌های ارائه شده است.

جدول ۱۰. مقایسه میانگین نمره میزان ارزیابی اطلاعات در قبل و بعد از آموزش

ارزیابی اطلاعات	میانگین	انحراف معیار	اختلاف میانگین	t	p
قبل از آموزش	۱/۵۵	۱/۶۰۶	۱/۵۸	۵/۸۷	۰/۰۱
بعد از آموزش	۳/۱۴	۱/۱۶			

براساس نتایج جدول ۱۰، t مشاهده شده در سطح $p \leq 0.05$ معنی‌دار بوده است. بنابراین، میزان ارزیابی اطلاعات در قبل و بعد از آموزش تفاوت معنی‌دار وجود دارد. همان‌طور که داده‌های جدول ۱۱ نشان می‌دهد، بیشترین میانگین نمره پاسخ‌ها در قبل از آموزش مربوط به «توانایی در سازمان‌دهی و اشاعه اطلاعات» با میانگین ۱/۵۰ و در بعد از

آموزش مربوط به «توانایی استفاده از ابزارهای استنادی در محیط وب جهت شناسایی، اعتبار منبع و پدیدآورندگان» با میانگین ۳/۱۰ بوده است. کم‌ترین میانگین قبل از برگزاری کارگاه مربوط به «میزان آشنایی با نرم‌افزارهای مدیریت اطلاعات» و بعد از برگزاری کارگاه، کم‌ترین میانگین مربوط به «توانایی استفاده از شیوه‌های استناددهی بود».

جدول ۱۱. مقایسه میانگین و انحراف معیار سؤال‌های مربوط به مدیریت و سازماندهی اطلاعات قبل و بعد از آموزش

قبل		بعد		مدیریت و سازماندهی اطلاعات
میانگین	انحراف معیار	میانگین	انحراف معیار	
۱/۲۶	۱/۱۱	۳/۱۰	۱/۸۸۴	توانایی استفاده از ابزارهای استنادی در محیط وب جهت شناخت اعتبار منبع اطلاعاتی
۱/۵۰	۱/۳۳	۲/۹۶	۱/۹۲۷	توانایی سازماندهی و اشاعه‌ی اطلاعات
۱/۹۳۳	۱/۲۲	۲/۶۰	۱/۱۹	توانایی استفاده از شیوه‌های استناددهی
۱/۶۶۶	۱/۸۸۴	۲/۶۶	۱/۱۸	میزان آشنایی با نرم‌افزارهای مدیریت اطلاعات

پس از بررسی و مقایسه نمره‌های کسب شده در سطح مدیریت و سازماندهی اطلاعات، تفاوت سطح شرکت‌کنندگان در کارگاه

در این زمینه در جدول ۱۲، با مقایسه میانگین نمره‌های ارائه شده است.

جدول ۱۲. مقایسه میانگین نمره میزان مدیریت و سازماندهی اطلاعات در قبل و بعد از آموزش

مدیریت و سازماندهی اطلاعات	میانگین	انحراف معیار	اختلاف میانگین	t	p
قبل از آموزش	۱/۱۴	۱/۲۳	-۱/۶۰	۵/۲۹	۰/۰۱
بعد از آموزش	۲/۷۴	۱/۹۵۷			

براساس نتایج جدول ۱۲، t مشاهده شده در سطح $p \leq 0.05$ معنی‌دار بوده است. بنابراین، بین میزان مدیریت و سازماندهی اطلاعات در قبل و بعد از آموزش تفاوت معنی‌دار وجود دارد. جدول ۱۳ نشان می‌دهد که، بیشترین میانگین نمره پاسخ‌ها در قبل از آموزش مربوط به «آشنایی با قوانین کپی‌رایت، مسائل حقوقی دسترسی، اشتراک، ترکیب و استفاده از اطلاعات

با میانگین ۳/۱۳ بوده است». کم‌ترین میانگین قبل از برگزاری کارگاه مربوط به «میزان آمادگی فردی برای خلق اطلاعات جدید» و بعد از برگزاری کارگاه کم‌ترین میانگین مربوط به «میزان آشنایی با سرقت علمی و ادبی و مسائل مرتبط با آن» و همچنین «آشنایی با قوانین کپی‌رایت، حق مؤلف و غیره» بود.

جدول ۱۳. مقایسه میانگین و انحراف معیار سؤال‌های مربوط به استفاده از اطلاعات در قبل و بعد از آموزش

قبل		بعد		استفاده از اطلاعات
میانگین	انحراف معیار	میانگین	انحراف معیار	
۱/۵۰	۱/۳۰	۳/۱۰	۱/۹۹۴	میزان آمادگی فردی برای خلق اطلاعات جدید
۱/۲۳	۱/۰۴	۲/۸۶	۱/۹۳۷	میزان آشنایی با سرقت علمی و ادبی و مسائل مرتبط با آن
۱/۷۰	۱/۸۷۶	۳/۱۳	۱/۹۳۷	آشنایی با قوانین کپی‌رایت، حق مؤلف و غیره

مقایسه متغیرهای پژوهش قبل و بعد از برگزاری کارگاه

در نگاه کلی

پس از بررسی و مقایسه یافته‌های پژوهش در شش سطح

سواد اطلاعاتی، میانگین رتبه‌های کسب شده به‌طور کلی در جدول آمده است.

جدول ۱۴. مقایسه متغیرهای پژوهش قبل از آموزش

میانگین رتبه قبل از آموزش	میانگین رتبه بعد از آموزش	
۴/۷۲	۴/۳۳	تشخیص ماهیت و شناخت نیاز اطلاعاتی
۴/۴۰	۳/۹۰	شناخت منابع اطلاعاتی
۴/۳۷	۴/۰۳	جستجو و دسترسی به اطلاعات
۲/۲۹	۳/۲۷	ارزیابی اطلاعات
۱/۹۰	۲/۴۷	مدیریت و سازماندهی اطلاعات
۲/۶۵	۳/۰	استفاده از اطلاعات

بحث و نتیجه‌گیری

نتایج تحلیل داده‌ها نشان می‌دهد که اولاً سطح سواد اطلاعاتی شرکت‌کنندگان قبل از برگزاری کارگاه در حد متوسط و ضعیف قرار دارد و ثانیاً میان سطح سواد اطلاعاتی افراد قبل و بعد کارگاه تفاوت معنی‌داری وجود دارد. داده‌های به‌دست آمده برای سؤالات اول و دوم به شرح زیر است:

مقایسه میانگین و انحراف معیار سؤال‌های «تشخیص ماهیت و شناخت نیاز اطلاعاتی» نشان داد که بیشترین میانگین نمره پاسخ‌ها قبل از آموزش مربوط به «توانایی استفاده از منابع مرجع برای تعیین نیاز اطلاعاتی» با میانگین ۲/۴۳ و بعد از آموزش برابر با ۳/۵۶ بوده است. درزمینه «شناخت منابع اطلاعاتی»، بیشترین میانگین نمره پاسخ‌ها قبل از آموزش مربوط به «موتورهای جستجو» با میانگین ۲/۵۶ و در بعد از آموزش با ۳/۵۳ بوده است. درزمینه «جستجو و دسترسی به اطلاعات، بیشترین میانگین نمره پاسخ‌ها قبل از آموزش مربوط به «توانایی جستجوی مفهومی، کلیدواژه‌ها، عبارتی و غیره» با میانگین ۲/۵۶ و بعد از آموزش مربوط به «توانایی جستجوی فیلم و تصویر از اینترنت» با میانگین ۳/۵۶ بوده است. درزمینه «ارزیابی اطلاعات»، بیشترین میانگین نمره پاسخ‌ها قبل از آموزش مربوط به «مهارت در مقایسه انواع منابع اطلاعاتی» با میانگین ۱/۷۳ و بعد از آموزش مربوط به «مهارت در ارزیابی منابع اطلاعاتی، چاپی» با

براساس یافته‌های جدول ۱۴، آماره فریدمن در سطح $p \leq 0.05$ معنی‌دار بوده است. بنابراین، بین میانگین رتبه مؤلفه‌های سواد اطلاعاتی، قبل از آموزش تفاوت وجود دارد؛ بنابراین، میزان شناخت و آشنایی کارکنان با مؤلفه‌ها یکسان نبوده است و بیشترین میزان آشنایی مربوط به تشخیص ماهیت و شناخت نیاز اطلاعاتی و کم‌ترین آن مربوط به مدیریت و سازماندهی اطلاعات بوده است همچنین آماره فریدمن در سطح $p \leq 0.05$ معنی‌دار بوده است. بنابراین، بین میانگین رتبه مؤلفه‌های سواد اطلاعاتی، بعد از آموزش تفاوت وجود دارد. این تفاوت در سطوح مختلف آموزشی سواد اطلاعاتی که عبارت بودند از تشخیص ماهیت و شناخت نیاز اطلاعاتی، آشنایی با منابع اطلاعاتی، جستجو و دسترسی به اطلاعات، ارزیابی اطلاعات، مدیریت و سازماندهی اطلاعات و استفاده از اطلاعات، متفاوت است. بنابراین، میزان شناخت و آشنایی کارکنان با مؤلفه‌ها یکسان نبوده است و پس از آزمون نیز، بیشترین میزان آشنایی با تشخیص ماهیت و شناخت نیاز اطلاعاتی و کم‌ترین مربوط به مدیریت و سازماندهی اطلاعات بوده است.

داده‌اند. نتایج حاصل از تحقیق نشان داد که افسران پلیس کشور کویت، از توانایی محاسباتی و اطلاعات ضعیفی برخوردار هستند. نتیجه این تحقیق با فرضیه اول این پژوهش که مبتنی بر ضعیف بودن سطح سواد اطلاعاتی متوسط و ضعیف سواد اطلاعاتی است، هم سو است.

پرین، حسین و کامینگ (۲۰۰۸) در مقاله‌ای تحت عنوان «مهارت‌های سواد اطلاعاتی دانشجویان پرستاری قبل و بعد از آموزش» که در پنجمین کنفرانس بین‌المللی مدام‌العمر در استرالیا برگزار شد، به بررسی تأثیر آموزش مهارت‌های اطلاع‌یابی در دانشجویان پرداخته‌اند.

آن‌ها با روش پیمایشی، دانشجویان سال اول پرستاری را مورد مطالعه قرار داده، و با استفاده از پرسشنامه و تحلیل داده‌های به‌دست آمده به این نتیجه رسیدند که گنجاندن چنین آموزش‌هایی در دروس رشته پرستاری سودمند است. نتایج این تحقیق نیز با نتایج پژوهش حاضر در یک راستا است. در پژوهش حاضر تفاوت در سطح سواد اطلاعاتی شرکت‌کنندگان در کارگاه در سطح کلان قابل تشخیص نیست و علت آن است که برگزاری کارگاه در حد آشنایی شرکت‌کنندگان با این مهارت‌ها بوده است و آموزش کامل مهارت‌های سواد اطلاعاتی نیازمند صرف وقت و هزینه بیشتری می‌باشد. با توجه به زمان صرف شده برای آموزش شرکت‌کنندگان، این تفاوت در سطح مطلوب قلمداد شده است. از مطالب بیان شده می‌توان نتیجه گرفت که آموزش مهارت‌های سواد اطلاعاتی با صرف وقت و هزینه کافی، نقش مؤثری در پیشبرد اهداف سازمانی شرکت فولاد مبارکه اصفهان خواهد داشت.

میانگین ۳/۳۰ بوده است. درزمینه «مدیریت و سازماندهی اطلاعات»، بیشترین میانگین نمره پاسخ‌ها قبل از آموزش مربوط به «توانایی در سازمان‌دهی و اشاعه اطلاعات» با میانگین ۳/۱۰ و بعد از آموزش مربوط به «توانایی استفاده از ابزارهای استنادی در محیط وب جهت شناسایی، اعتبار منبع و پدیدآورندگان» با میانگین ۳/۱۰ بوده است. درزمینه «استفاده از اطلاعات»، بیشترین میانگین نمره پاسخ‌ها قبل از آموزش مربوط به «آشنایی با قوانین کپی‌رایت، مسائل حقوقی دسترسی، اشتراک، ترکیب و استفاده از اطلاعات» با میانگین ۱/۷۰ و بعد از آموزش برابر با ۳/۱۳ در همین زمینه بوده است.

پاسخ به سؤالات تحقیق

همان‌طور که مشاهده می‌شود، پس از مقایسه یافته‌های مربوط به فرضیات اول و سؤال دوم، تفاوت معنی‌داری میان سطح سواد اطلاعاتی شرکت‌کنندگان در کارگاه آموزشی سواد اطلاعاتی، وجود دارد. تفاوت در سطح سواد اطلاعاتی شرکت‌کنندگان در کارگاه، پس از مقایسه سطوح سواد اطلاعاتی قبل و بعد از برگزاری کارگاه آموزشی سواد اطلاعاتی، مثبت ارزیابی شد.

وبر و جانستون (۲۰۰۲) در تحقیق خود درزمینه مفهوم سواد اطلاعاتی که بر روی دانشجویان براساس مدل سواد اطلاعاتی بروس انجام دادند، به این نتیجه رسیدند که آموزش مهارت‌های سواد اطلاعاتی باعث افزایش یادگیری و درک دانشجویان می‌شود که نتایج تحقیق آن‌ها با نتایج پژوهش حاضر هم سو است.

الدایهانی و رحمان (۲۰۰۶) پژوهش دیگری در کشور کویت بر روی جامعه افسران پلیس این کشور با عنوان «مطالعه‌ای بر قابلیت‌های سواد اطلاعاتی بر روی افسران پلیس کویت»، انجام

منابع

عاصمی، عاصفه و بهارلو، غفار (۱۳۸۹). دست‌یابی به اطلاعات در محیط دیجیتال: از تئوری تا عمل. تهران: نشر کتابدار.

عاصمی، عاصفه و زال‌زاده، ابراهیم (۱۳۸۸). آشنایی با روش پژوهش و شیوه‌ی جستجوی اطلاعات. تهران: انتشارات جهاد دانشگاهی.

Al-Daihani, S. M. & ur Rehman, S. (2007). A study of the information literacy capabilities of the Kuwaiti police officers. *The Electronic Library*, 25(5), 613-626.

Eisenberg, M. B. & Berkowitz, R. E. (2001). *The Big6 information problem-solving approach*. Richmond Beach: Big6.

Perrin, C., Hossain, D. & Cumming, K. (2008). *Nursing students' information*

پربرخ، مهری. (۱۳۸۶). آموزش سواد اطلاعاتی: مفاهیم، روش‌ها و برنامه‌ها. تهران: کتابدار.

عاصمی، عاصفه. (۱۳۹۰). سواد اطلاعاتی: آموزش و یادگیری، تهران: نشر کتابدار.

literacy skills prior to and after information literacy instruction. In *Proceedings of the 5th International Lifelong Learning Conference 2008* (311-316).

Weber, C. & Jonston, M. (2002). *Assessment for Information Literacy Paper*. Proceeding of the First International Conference in Information Technology & Information Literacy, (20-22). Glasgow: Scotland.